

บทบาทขององค์กร Village Focus International (VFI) ต่อการแก้ไขปัญหาความยากจน
ของชนเผ่าแขวงสาละวัน สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว
THE ROLE OF VILLAGE FOCUS INTERNATIONAL (VFI) AS NON-GOVERNMENTAL
ORGANIZATION IN POVERTY REDUCTION IN SALAVAN PROVINCE,
PEOPLE'S DEMOCRATIC REPUBLIC OF LAOS

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรสังคมสงเคราะห์ศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาการบริหารสังคม บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ

พ.ศ. 2550

วิทยานิพนธ์ บทบาทขององค์กร Village Focus International (VFI) ต่อการแก้ไขปัญหา
ความยากจนของชนเผ่า แขวงสาละวัน สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว
The Role of Village Focus International (VFI) as Non- Governmental Organization
in Poverty Reduction in Salavan Province, People's Democratic Republic of Laos

ชื่อนักศึกษา นางสาวบัวละเพด จุนทะวง

สาขาวิชา การบริหารสังคม

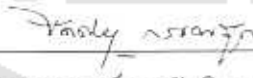
รหัสประจำตัว 457014

ปีการศึกษา 2550

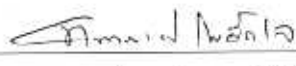
บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ และสำนักงานคณะกรรมการ
การอุดมศึกษา ได้ตรวจสอบและอนุมัติให้วิทยานิพนธ์ฉบับนี้ เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาดม
หลักสูตรสังคมสงเคราะห์ศาสตรมหาบัณฑิต เมื่อวันที่ 23 สิงหาคม พ.ศ. 2550

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์พรณราช แสงวิเชียร)

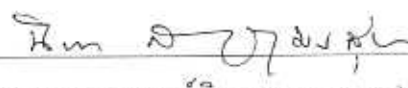
คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

ประธานกรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ดร. ชัดติยา กรรณสูต)

กรรมการและอาจารย์ที่ปรึกษาหลัก
(อาจารย์ ดร. จรุงศักดิ์ บุญรัตน์สุนทร)

กรรมการและอาจารย์ที่ปรึกษาร่วม
(อาจารย์ ดร. ทิพาภรณ์ โพธิ์ถวิล)

กรรมการ
(อาจารย์ ดร. เสาวนิจ นิจอมนันตชัย)

กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิจากสำนักงาน
(รองศาสตราจารย์นิตา ส.คุณรสุนทร) คณะกรรมการการอุดมศึกษา

วิทยานิพนธ์ บทบาทขององค์กร Village Focus International (VFI) ต่อการแก้ไขปัญหา
 ความยากจนของชนเผ่า แขวงสาละวัน สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว
 The Role of Village Focus International (VFI) as Non- Governmental Organization
 in Poverty Reduction in Salavan Province, People's Democratic Republic of Laos

ชื่อนักศึกษา นางสาวบัวละเพศ จันทะวง

รหัสประจำตัว 457014

สาขาวิชา การบริหารสังคม

ปีการศึกษา 2550

บทคัดย่อ

วิทยานิพนธ์เรื่องนี้ มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาปัญหาความยากจนในด้านต่าง ๆ ของชนเผ่า
 แขวงสาละวัน สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว เพื่อศึกษบทบาทขององค์กร Village
 Focus International (VFI) ในฐานะองค์กรพัฒนาเอกชนต่อการแก้ไขปัญหาความยากจนของชนเผ่า
 ในสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว และเพื่อหาแนวทางปรับปรุงบทบาทขององค์กร
 Village Focus International (VFI) ในการแก้ไขปัญหาความยากจนของชนเผ่าในสาธารณรัฐ
 ประชาธิปไตยประชาชนลาวให้ได้ผลมากยิ่งขึ้น

ผลการวิจัย พบว่า ชนเผ่าในพื้นที่ที่ทำการวิจัยมีปัญหาความยากจนมากเช่นที่ เมืองลาวงาม
 และเมืองสาละวัน ร้อยละ 50 ของครัวเรือนมีข้าวเพียงพอสำหรับการบริโภคเพียง 6 เดือนในรอบปี
 และที่เมืองตะโอยและเมืองชะมาข ร้อยละ 68 ของครัวเรือนมีข้าวเพียงพอสำหรับการบริโภคเพียง 6
 เดือนในรอบปี และร้อยละ 31 ของครอบครัวมีข้าวเพียงพอสำหรับการบริโภคเพียง 3 เดือนใน
 รอบปี นอกจากนี้ยังต้องเผชิญกับการเจ็บป่วยโดยเป็นไข้มาลาเรีย บางปีมีโรคท้องร่วงระบาด
 ทุกหมู่บ้าน ไม่มีห้องน้ำและน้ำดื่มน้ำใช้คือน้ำห้วยที่ไม่สะอาด ชาวบ้านขาดความรู้เรื่องการรักษา
 สุขภาพ ผู้หญิงมีลูกหลายคนไม่รู้จัดการวางแผนครอบครัว เด็กอายุต่ำกว่า 5 ปีขาดสารอาหาร ใน
 หมู่บ้านไม่มีโรงเรียนและครู เด็ก ๆ จำนวนมากไม่ได้เรียนหนังสือ และนับถือศาสนาดั้งเดิม คือ
 นับถือผี ซึ่งมีความเชื่อว่า เวลาคลอดลูกในหมู่บ้านเป็นเรื่องที่ผิดผี ผู้หญิงที่ตั้งครรภ์จึงต้องไป
 คลอดลูกในป่าคนเดียว ทำให้อัตราการตายของเด็กในระหว่างคลอด รวมทั้งระหว่างการเลี้ยงดู
 สูงมาก

Village Focus International (VFI) เป็นองค์กรพัฒนาเอกชนที่มีบทบาทในการแก้ไขปัญหาคความยากจนในด้านต่าง ๆ ได้แก่ ด้านร่างกายและสติปัญญา มีบทบาทในการให้ความรู้ ฝึกอบรม เพื่อเปลี่ยนแปลงความเชื่อที่ผิด ๆ ด้านการเกษตร มีบทบาทในการให้วัสดุอุปกรณ์และเมล็ดพันธุ์พืช เพื่อให้ชาวบ้านทุกครอบครัวมีข้าวกินตลอดปี ด้านสุขอนามัยและโภชนาการ มีบทบาทในการให้ความรู้เรื่องการวางแผนครอบครัว การคุมกำเนิด การรักษาความสะอาดในการทำอาหาร การฉีดวัคซีนป้องกันโรคให้ครบถ้วน ส่งเสริมการทำห้องสุขา ด้านสังคม มีบทบาทในการสร้างผู้นำหมู่บ้านให้มีความเข้มแข็ง เข้าใจงานพัฒนา และเข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนาทั้งในเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพ ส่งเสริมให้หญิงชายเข้ามามีส่วนร่วมในการเป็นผู้นำการวางแผนหมู่บ้าน ส่งเสริมให้ชาวบ้านเข้ามามีส่วนร่วมในการตัดสินใจระหว่างการประชุมทำกิจกรรมต่าง ๆ ที่จัดทำขึ้น ด้านวัฒนธรรม ส่งเสริมการรักษาวัฒนธรรมพื้นเมือง การเก็บรักษาประวัติศาสตร์ของชุมชน ด้านสิ่งแวดล้อม ส่งเสริมให้มีแหล่งน้ำเพียงพอสำหรับการเกษตร ด้านการศึกษา ส่งเสริมให้นักเรียนที่เข้าเรียนอ่านภาษาลาวได้ มีอัตราการไม่รู้หนังสือลดลง สามารถเข้าถึงข้อมูลข่าวสารได้สะดวก

ผลการวิจัยสรุปได้ว่า Village Focus International (VFI) ได้มีบทบาทแก้ไขปัญหาคความยากจนของชนเผ่าในสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาวให้มีชีวิตความเป็นอยู่ที่ดีขึ้นในหลายด้าน แต่มีบางด้านผลการวิจัย พบว่า ยังไม่ประสบผลสำเร็จเท่าที่ควร ซึ่งจะต้องปรับปรุงบทบาทในการแก้ไขปัญหานั้นให้ดีขึ้น ได้แก่ ด้านสุขอนามัย ด้านความเชื่อ ด้านการคุมกำเนิด ด้านการประกอบอาชีพที่ทำให้มีรายได้

จากผลการวิจัยดังกล่าว ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะว่า ในระดับนโยบาย รัฐจะต้องเพิ่มการบริการทางสังคมให้ครอบคลุมในพื้นที่ชนเผ่าอย่างมีคุณภาพและความสะดวกมากกว่าเดิม รัฐควรเพิ่มคุณภาพทางการศึกษา และการให้ความรู้ในด้านต่าง ๆ ในการประกอบอาชีพ และควรสร้างช่องทางในการพัฒนาชนเผ่าให้เป็นผู้นำทางความคิดในเรื่องการพึ่งตนเองให้มากขึ้น โดยควรส่งเสริมภูมิปัญญาชาวบ้าน ความสวยงามของวัฒนธรรมของชนเผ่า ควบคู่กับการใช้วิทยาการใหม่ ๆ ที่สอดคล้องกับวิถีชีวิตของชุมชน ในระดับปฏิบัติ ในการจัดกิจกรรมใด ๆ ก็ตามควรจะมีกระบวนการหรือขั้นตอนชี้แจงให้ชาวบ้านเกิดความเข้าใจที่ถูกต้องว่า การส่งเสริมเพียงอย่างเดียวจะทำให้เกิดการพึ่งพิงและไม่ส่งเสริมศักยภาพในการแก้ไขปัญหาคด้วยตนเอง จึงควรส่งเสริมให้มีการใช้ศักยภาพของชุมชน ในการพัฒนาควบคู่กันไปด้วย ทั้งภาครัฐและองค์กรพัฒนาเอกชนควรร่วมกันขยายมิติการมองเรื่องความยากจนให้กว้างขึ้น โดยให้แต่ละชนเผ่าและแต่ละชุมชนมีส่วนร่วมในการมองปัญหาคความยากจนด้วย และองค์กร Village Focus International (VFI) ควร

ทำงานกับกลุ่มเยาวชนคนรุ่นใหม่ในกลุ่มชนเผ่าให้มากขึ้นกว่าเดิม ส่วนแนวทางปรับปรุงบทบาทขององค์กร Village Focus International (VFI) ในการแก้ไขปัญหาคความยากจนของชนเผ่าในแขวงสาละวัน สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว ควรพยายามลดการให้แบบสงเคราะห์ แต่ควรมุ่งเน้นการเสริมพลัง โดยให้ชนเผ่ามีส่วนร่วมในการคิด ร่วมออกแรง และร่วมลงทุนแม้เพียงเล็กน้อย ก็จะทำให้เกิดจิตสำนึกในการมีส่วนร่วมแก้ไขปัญหาคความยากจนด้วยตนเอง นอกจากนี้ควรแก้ไขความเชื่อที่ผิดของชนเผ่าซึ่งทำให้เกิดการไร้พลัง การกระตุ้นให้มีส่วนร่วมและการแก้ไขความเชื่อที่ผิดจะทำให้ชนเผ่าได้รับการเสริมแรง (Empowerment) อันจะทำให้ชนเผ่าสามารถแก้ไขปัญหาคความยากจนด้วยตนเอง โดยไม่หวังพึ่งแต่การช่วยเหลือจากภายนอกเท่านั้น

ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป ควรวิจัยเรื่องแนวทางการแก้ไขปัญหาคความยากจนในกลุ่มชนเผ่าทุกภาคทั่วประเทศ เนื่องจากลักษณะเฉพาะทางความคิด ความเชื่อ วัฒนธรรม ประเพณี รวมทั้งบริบททางเศรษฐกิจ และสังคมอาจแตกต่างกัน ทั้งนี้ เพื่อให้ได้แนวทางในการแก้ไขปัญหาคความยากจนและการพัฒนาที่เหมาะสมของแต่ละชนเผ่าต่อไป

Thesis Title	The Role of Village Focus International (VFI) as Non- Governmental Organization in Poverty Reduction in Salavan Province, People's Democratic Republic of Laos
By	Ms. Boualaphet Chouthavong
Identification No.	457014
Degree	Master of Social Work (M.S.W.)
Major	Social Administration
Academic year	2007

ABSTRACT

The objectives of this research are to study poverty reduction amongst ethnic groups in Salavan Province, People's Democratic Republic of Laos (Lao PDR) ; the role of Village Focus International (VFI) as a non-governmental organization in poverty reduction for ethnic groups in the Lao PDR ; and to identify guidelines that will strengthen the role of Village Focus International (VFI) in its efforts to achieve poverty reduction for ethnic groups in the Lao PDR.

This research found that ethnic groups in the research areas were living under conditions of considerable poverty. For example, in the districts of Lao Ngam and Salavan, only 50% of households had enough rice for household consumption for 6 months of the year. In Ta Oi and Samuoi districts, 68% of households had enough rice for 6 months of household consumption and 31% of households had enough rice only for 3 months a year. In addition, many ethnic people suffered from illnesses such as malaria. In certain years, they experienced diarrhea at endemic levels. None of the villages had latrines and many village people consumed unclean water from ponds and streams. The villagers lacked adequate knowledge on healthcare. Women had many children and had no access to information about family planning techniques. Children under 5 were malnourished. Villages had neither schools nor teachers so the majority of children never received an education Villagers followed animistic religious belief systems which forbade women to give birth within village boundaries ; women had to go into forest alone to deliver which resulted in high infant mortality rates.

Village Focus International (VFI) is a non-governmental organisation implementing integrated rural development activities aimed at achieving poverty reduction. VFI's activities cover both physical and intellectual aspects of rural development. There is a role to provide knowledge and training in order to facilitate behavioral change, particularly with regard to detrimental religious beliefs. For agriculture activities, VFI provided materials and seeds so that all families had sufficient rice to eat the whole year round. On sanitation and nutrition, it provided knowledge on family planning and birth control, vaccinations, food hygiene and promotion of latrine usage. VFI played a part in building the capacity of village leaders so that they would better understand development processes and take part in both quantitative and qualitative development work. It promoted gender equality and balanced participation of both women and men in village planning. It supported villagers to take part in decision making during meetings and activities that they themselves have initiated through participatory processes. VFI promoted preservation of indigenous cultures and community history. Concerning the environment, VFI supported provision of adequate water resources for farming. On education, it supported students to learn Lao language which resulted in improved literacy rates and increased access to information.

The research concluded that VFI has played a significant role in poverty reduction and improved livelihoods for ethnic groups in the Lao PDR. However, the research also found that progress in several areas was insufficient and improvement can be made to better address issues such as sanitation, beliefs, birth control and income generation. Given the findings, the researcher recommended that at policy level the government must provide for more quality and convenient social services to cover areas inhabited by these ethnic groups. The government should upgrade quality of education and provision of knowledge regarding opportunities to improve livelihoods. The government should provide development alternatives for ethnic groups to facilitate indigenous leadership and self-help. This can be achieved by promoting indigenous wisdom and cultural pride in unison with modern technologies relevant to the way of life of ethnic communities. At practical level, there should be a clear process or steps explaining new activities or interventions to foster better understanding amongst villagers. Villagers must be able to appreciate that simple welfare is conducive to dependence and does not enable them to develop

the capacity to solve their own problems. Both public sector and non-governmental organizations should cooperate to broaden perspectives on poverty by encouraging each ethnic group and community to take part in the identification of their own specific poverty issues. VFI should work more with ethnic youth as they represent the new generation and are more receptive to positive behavioral change. As for guidelines to strengthen the role of VFI in poverty reduction for ethnic groups in Salavan Province of the Lao PDR, there should be a move away from welfare activities and an increased focus on empowerment of ethnic groups by supporting their participation in planning and implementation of development activities. There must also be a level of local investment, however minimal, as it promotes local participation and ownership over development activities addressing poverty issues. In addition, attention must be given to appropriate adaption of selected detrimental animistic beliefs of ethnic groups, which weaken their potential. Motivating increased participation and adaptation of select animistic beliefs would empower ethnic groups to better address poverty issues by themselves without excessively depending on external assistance.

Concerning recommendation for future inquiry ; there should be research on guidelines for poverty reduction amongst differing ethnic groups across the country due to their unique characteristics of beliefs, cultures, traditions as well as economic and social contexts. Such research should suggest guidelines for poverty reduction and development that is distinctly relevant to each ethnic group.

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้ สำเร็จได้ด้วยความสามารถของอาจารย์ ดร. จตุรงค์ บุญรัตนสุนทร อาจารย์ที่ปรึกษา ซึ่งท่านได้กรุณาให้การแนะนำ ดูแล ชี้แนะ และแก้ไขอย่างใกล้ชิด รองศาสตราจารย์ ดร. ชัดติยา กรรณสูต ประธานกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ อาจารย์ ดร. ทิพากรณ์ โพธิ์ถวิล และ อาจารย์ ดร. เสาวนิจ นิจอจน์คัช ซึ่ง เป็นคณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ รวมทั้ง รองศาสตราจารย์ น.ศ. ศุภรุตสุนทร กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิจากสำนักงานคณะกรรมการ การอุดมศึกษา ที่กรุณาให้คำแนะนำ ตรวจสอบ และปรับปรุงข้อบกพร่องต่าง ๆ จนวิทยานิพนธ์เล่มนี้ สำเร็จลุล่วงด้วยดี

ขอขอบคุณ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ญัฐนา สนิทวงศ์ ณ อยุธยา คุณล้าภู สุภารส คุณจรินทร์ จันทารุง และคุณมนธิภา อิมบ่อง อาจารย์ และเพื่อนร่วมรุ่น MSW 10 ที่ให้คำแนะนำ กำลังใจ กำลังแรง ในการช่วยทำวิทยานิพนธ์ฉบับนี้

ขอขอบคุณ คุณจันทะลา บุคพะวง และ คุณบุณตะหนอม เมกตะกุน หัวหน้าทีมเก็บข้อมูล คุณทะเลขนาขวีโต คุณจิว สายคาปาง และ คุณวิละสอน ทองมะนิวง ผู้เชี่ยวชาญด้านภาษาชนเผ่า ของลาว คุณบุณทะวี แก้วมะนิวัน เจ้าหน้าที่ฝ่ายการศึกษาของแขวงสาละวัน เจ้าหน้าที่องค์กร Village Focus International (VFI) ทุกคน และชาวบ้านที่ให้ข้อมูลที่เป็นประโยชน์ต่องาน วิทยานิพนธ์นี้

ขอขอบคุณ คุณวัชรภรณ์ ศาสนะกระบวน ที่ช่วยในเรื่องการพิมพ์

ที่จะลืมไม่ได้ ขอขอบคุณ ดร. อัมพร วัฒนวงศ์ มูลนิธิฟื้นฟูพัฒนาเด็กและครอบครัว (FORDEC) ที่สนับสนุนให้ทุนการศึกษาผู้พิมพ์ รวมทั้งองค์กร Village Focus International (VFI) ที่ สนับสนุนให้ทุนการศึกษาอีกส่วนหนึ่ง

ท้ายที่สุด ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณ คุณแม่บัวลิด จุนทะวง ที่ให้กำลังใจมาโดยตลอด รวมทั้งลูก ๆ ทั้ง 7 คน คือ ลูกวง ลูกอ้าโปะ ลูกคำมัน ลูกจัน ลูกอัน ลูกบน และลูกอ้อก ซึ่งเป็นเด็ก ที่อยู่ในอุปการะ รวมทั้งครอบครัวและผู้เกี่ยวข้องทุกคนที่ให้กำลังใจด้วยดีเสมอมา ทำให้ผู้วิจัยได้ เรียนรู้และได้พัฒนาศักยภาพทางวิชาการของตนเองจากการทำวิทยานิพนธ์เรื่องนี้เป็นอย่างมาก

ประโยชน์ที่เกิดจากวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ ผู้วิจัยขออุทิศแก่ชนเผ่าในแขวงสาละวันทุกคน และขอให้พวกเขามีพลังที่จะต่อสู้กับความยากจน เพื่อมีการมีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้นกว่าเดิมต่อไป